

Turning our Heritage into our Future

Local Vision Statement for the Municipality of Szombathely

D.T2.2.2

Készítette: Savaria Múzeum Szent Márton Intézet
Nyugat-Pannon Nonprofit Kft.

1.1 verzió

03/2018

Tartalom

Tartalom	2
1. Szent Márton öröksége Szombathelyen	3
1.1. A kultusz jelentősége és sokszínűsége	3
1.2. Transznacionális tér – Szent Márton európai személyiség	6
1.3. Helyi közösségi tér – A magyarországi kultusz; Szent Márton és Szombathely kapcsolata	7
1.3.1. Szakralitás	8
1.3.2. Közösségi identitás	9
1.3.3. Szociális gondoskodás	9
1.3.4. Kultúra, kulturális turizmus	11
1.3.5. Struktúra, hálózatok	12
1.3.5.1. Együtműködések	12
2. Helyi Víziónyilatkozat	14
2.1. Szakralitás	14
2.2. Közösségi identitás	14
2.3. Szociális gondoskodás	15
2.4. Kulturális turizmus	15
2.5. Struktúra, hálózatok	16

1. Szent Márton öröksége Szombathelyen

1.1. A kultusz jelentősége és sokszínűsége

Európa egyik legnagyobb szentje, Szent Márton Kr. u. 316-ban Savariában látta meg a napvilágot, s bár ifjúkorában messzire került szülővárosától, az mindig is méltó módon ápolta kultuszát. Egész élete a szeretet, a könyörületesség, az alázat és a bátorság gyakorlásában telt el, s amikor a franciaországi Tours püspökeként meghalt, már csodatévő szentként tisztelték. Mindmáig személyéhez kötjük az európai identitástudat humanista értékrendjének – az igazságosság, a tolerancia, a szolidaritás, a segítségnyújtás, a szellemi és anyagi javak megosztása morális elvének – megteremtését. Példája átível nemzeteken és nemzedékeken, áthatja földrészünk múltját és eszmei örökségét, s kalauzunk lehet Európa közös szellemiségének megtalálásához.

Szent Márton élettörténetéből eredő, egyben a XXI. század legfontosabb üzenete: a közös értékek megbecsülése, és ennek révén gondolataink megosztása egy európai kontextusban. Napjainkban Szent Márton nagyon is „él” Németország, Franciaország, Olaszország, Magyarország, Szlovénia, Horvátország egyes régióiban különös tisztelet övezi. Történelmi alak, „a folklór és a legenda európai hőse”.

A Szent Mártoni örökség Szombathely kiemelt értéke. Az örökséggondozás elemeinek feltárására és azok stratégiai megvalósításához szükséges javaslatok megtételére minden időben kész vállalkozni a város. A Szent Márton „védjegy” kialakítására és pozicionálására már több kísérlet történt az elmúlt években. A legnagyobb eredmények kétségtelenül születésének 1700. évfordulójához kötődnek, amelyet 2016-ban ünnepelt egész Európa, kiváltképpen Szombathely, a szülőváros.

Megvalósultak a Szent Márton Tervben megjelölt fejlesztések: a Szent Márton templom és környezetének felújítása; a Székesegyház és Püspöki palota, valamint környezetének megújítása.

Az emlékévkben mintegy 800 millió forintos állami támogatás révén 300 program valósult meg. Szombathely önkormányzata 21 partnerrel kötött megállapodást, közvetlenül pedig 50 szervezet és intézmény, valamint 62 civil egyesület vett részt a munkában. A programok látogatottsága várakozáson felüli volt.

Számos rendezvény az iskoláskorú gyermekeket szólította meg. Rajzversenyek, novella- és meseíró pályázatok, helytörténeti vetélkedők, sportjátékok, kézműves programok, bábszínházi előadások, interaktív játékok révén ismerkedhettek meg Szent Márton életével.

16 vándorkiállítás készült el. Több, az országot bejáró tárlat messze vitte Szent Márton üzenetét. A Művészeti Szakközépiskola diákjainak plakátkiállítása 6 különböző helyen nyílt meg, a „Szent Márton nyomában” című kiállítást Rómában és Zágrábban, az „Európai Szent Márton ábrázolások” című fotókiállítást pedig több németországi és ausztriai nagyvárosban is láthatta a közönség.

Európai színvonalú esemény volt a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumnak a Pannonhalmi Főapátsággal közös rendezésű ókeresztény kiállítás az Iseumban, valamint a Szombathelyi Képtárban a Szent tiszteletére megrendezett kortárs művészeti tárlat.

A Szent Márton Látogatóközpontban lévő állandó kiállítást 2016-ban több mint 10 ezren keresték fel.

Ősbemutatók sora dolgozta fel a Szent Mártoni erényeket és értékeket: színművek, bábjátékok, szimfonikus rockpassió, filmek, zeneművek születtek az évfordulóra. Közel 50 előadás hangzott el és több mint 40 zenei program színesítette a jubileumi év eseményeinek sorát.

Fontos eseménye volt az évnek a Szent Márton Fesztivál, amelynek keretében találkoztak a Szent Márton nevét viselő települések. Újdonságot jelentettek a gasztronómiai csemegék: a Szent Márton-kifli vagy a Szent Márton Pohara Borfesztivál.

A több tucatnyi sportos program közül nagy sikerrel zajlottak le a futóversenyek, a kerékpáros futamok, a gyalogos túrák és a különböző sportjátékok.

300 km hosszan megújultak a Via Sancti Martini európai kulturális útvonal jelzései a Nyugat-Dunántúli szakaszon.

Összességében elmondható, hogy a Szent Márton Emlékév programjainak megvalósítása egyedülálló, a korábbi évekhez nem mérhető, sikeres kulturális vállalkozása volt Szombathelynek, amelyhez példaértékű összefogásra volt szükség.

A NewPilgrimAge projekt legfontosabb célja az, hogy a tárgyi, épített és szellemi örökséget megőrizze és újjáélessze egy internacionális térben, az erős helyi közösségi térre támaszkodva.

A mostani cél egy olyan stratégia vázolója, amely megvalósíthatóságát tekintve, a realitás talaján maradva, mind a költséget, mind pedig a tervezést figyelembe véve a Szent Márton élettörténetéhez kapcsolódó városokat nemzetközi szinten is összeköti.

1.2. Transznacionális tér - Szent Márton európai személyiség

Európai identitást alkotó humanista értékek köthetők hozzá: tolerancia, szeretet, igazságosság, szolidaritás, megsegítés, lemondás, önfeláldozás, európaiság: osztozás a közös értékeken és a közös javakon, az információkon, a tudáson

Fontos cél: Szent Márton életének különböző szakaszain a IV. században osztozó európai városok összekapcsolása a jelenben: Szombathely, Pavia, Siccomario, Milano, Párizs, Amiens, Tours, Worms, Poitiers, Ligugé...

Az Európa Tanács 2005-ben fogadta el azt a határozatát, amelyben kulturális útként nevesítette a Tours és Szombathely közt számos, Szent Márton életében szerepet játszó európai várost összekötő útvonalat. A kulturális út részét képező városok és térségek egy fontos és jórészt elfeledett kulturális örökség újra felfedezését segítik elő. Mindegyik helyszín rendelkezik műemlékekkel (pl. templomokkal, emlékhelyekkel, emlékművekkel, stb.) és szellemi kulturális örökséggel is (legendák, hagyományok, népművészet), melyek még mindig (sőt, egyre inkább) élők. Ennek megfelelően Szent Márton öröksége egy nemzetek feletti kapcsolat Szombathely lakosai és más európai városok lakói közt és egyben segít az élénk és közösségi részvételen alapuló helyi kulturális élet létrehozásában, fenntartásában. Az NPA projekt segít a jó gyakorlatok és szakpolitikai megoldások megosztásában, ezáltal a Szent Mártoni örökség megőrzéséhez, megismertetéséhez és valódi inspirációt ad kulturális tevékenységek és együttműködések szervezéséhez.

Szintén fontos lehetőséget jelent az Európai Kulturális Út részének vagy egészének UNESCO sorozathelyszíneként való elismertetése, amely egyrészt globális ismertséget hozna, másrészt a magas színvonalú nemzetközi stratégia és örökségmenedzsment felelősségét is jelentené. Az NPA projekt helyi támogató csoportjának egyik fő célja a nevezési folyamat előkészítése a közép-európai partnerek bevonásával. Ennek jó alapját jelenti az, hogy a Transznacionális Vízión (Transnational Vision Statement, TVS) minden eleme illeszkedik ehhez a stratégiai célhoz. Ugyanakkor ennek megvalósításához olyan részletes, operatív útvonaltervre van szükség hiszen az UNESCO ajánlásai szerint a történelmi múltra és örökségre vonatkozó tények mellett a kérelmeket folyamatban levő tevékenységekkel és eredményekkel is alá kell támasztani:

„kulturális tulajdonságok és komponensek tükrözzenek világosan meghatározott kulturális, társadalmi, történelmi vagy funkcionális kapcsolatokat a történelem során [...] Ez az általános igény vonatkozik meglévő helyszínek sorozattá bővítésére is. [...] Minden egyes sorozatelem jelentősen, tudományosan, egyértelműen meghatározható és elkülöníthető módon hozzá kell, hogy járuljon a teljes sorozathelyszín KEÉ-jéhez (Kiemelkedő Egyetemes Érték – szerk) [...] Ennek megfelelően, illetve a komponens-elemek túlzott elaprózódását elkerülendő a sorozathelyszín nevezésének folyamata, ide értve a komponens-elemek kiválasztását is teljes mértékben figyelembe kell, hogy vegye a sorozathelyszín átfogó menedzselhetőségét és koherenciáját.”¹

1.3. Helyi közösségi tér - A magyarországi kultusz; Szent Márton és Szombathely kapcsolata

Savaria-Szombathely nevét az itt született Szent tette ismertté a keresztény Európában. Az ókori Savaria neve és emléke azért maradt fenn és vált Európa-szerte ismertté a középkortól napjainkig, mert szorosan összekapcsolódott Szent Márton-kultuszával. A helyi hagyományt maga Nagy Károly császár teremtette meg a 791. évi pannóniai hadjárata alkalmával, amikor személyesen kereste fel a Szent szülőhelyét, és szembesült Savaria és Pannonia még élő keresztény hagyományaival. A kultusz ettől az időponttól folyamatos és töretlen, Nagy Károly ezzel megalapozta a születéshely legendáját. A lovagkor teljesen magáénak érzi a szent működését, hiszen katona volt...Szent István zászlóira a hadverő Márton képét festette...Szűz Mária mellett Márton lett az ország társpatrónusa...

A mai Szombathely 1777-ben lett püspöki székhely. Szily János, az első püspök az egyházmegyét Szent Márton és Szent Quirinus oltalmába ajánlotta

A székesegyházban található az az ereklye, amelyet 1913-ban Tours érseke ajándékozott a városnak. Az ereklye Szombathelyre hozatalát, akkor Szent Márton hazatéréseként ünnepelték.

Életével és működésével kapcsolatos hagyományok, szokások és szertartások kutatása, azok összefoglalása és közkinccsé tétele Szombathely város vezetői és polgárai számára is kiemelt figyelmet érdemelnek.

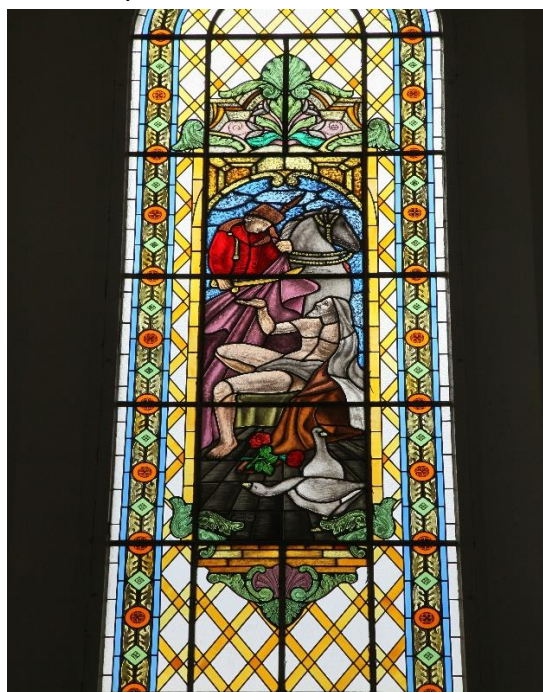
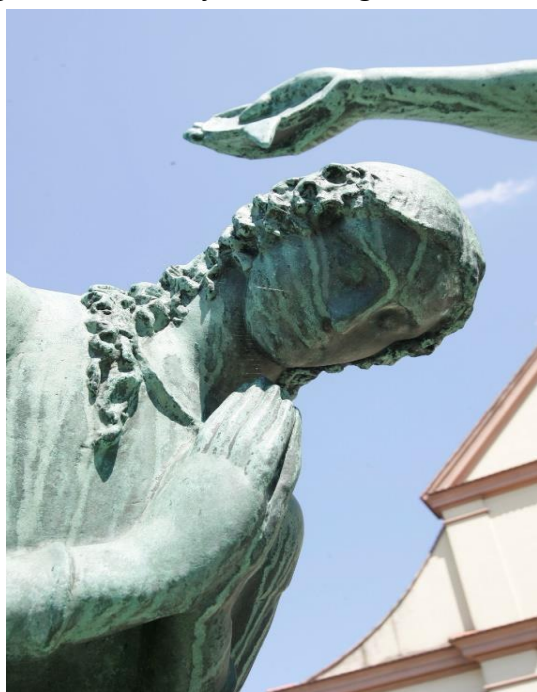
---

¹ UNESCO Convention Concerning The Protection Of The World Cultural And Natural Heritage - World Heritage Committee – Session 34; Brasilia, Brazil on 25 July – 3 August 2010: Report on serial nominations and properties - <https://whc.unesco.org/archive/2010/whc10-34com-20e.pdf> (saját fordítás)

1.3.1. Szakralitás

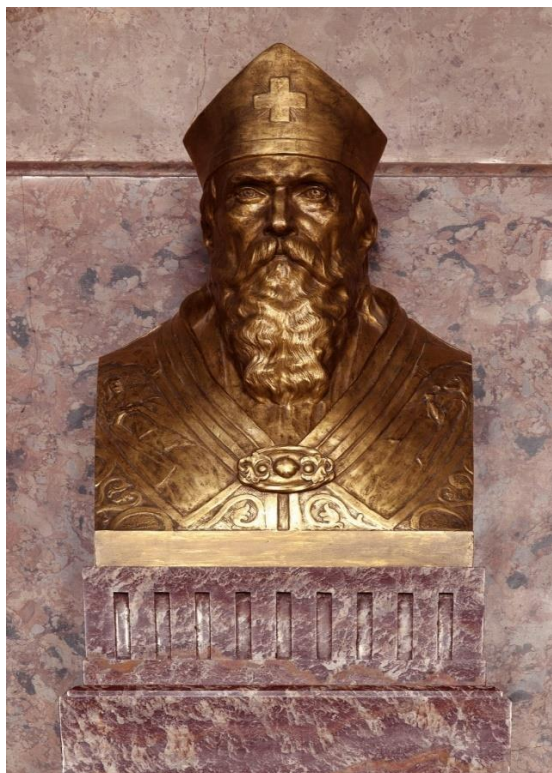
Fontos hangsúlyozni, hogy az antik város emlékének fennmaradása és a hely folyamatos lakottsága a keresztény hagyománynak köszönhető: az ókeresztény korban jöttek létre azok a kultuszhelyek, a melyek körül a keresztény lakosság a korai középkorban is megmaradt. Karoling-korban ezeknek az emlékeknek és keresztény közösségeknek az újralfedezésével alakult ki a Szent Márton-hagyomány, amely európai dimenziót nyert: Szent Márton ugyanis ekkor a Birodalom védőszentje volt, napjainkra pedig Európa egyik legismertebb szentje lett. Rajta keresztül ismerhetjük meg a kort, a Krisztus utáni 4. századot, illetve a keresztény hit és gondolkodás terjedését, világvallássá emelkedésének folyamatát.

Szent Márton megkeresztelti édesanyját c. Rumi Rajki István szobor érzékletes módon jeleníti meg a Szent és a város kapcsolatát: Szent Márton a keresztény hitet hozta el a pogány és eretnek városba, a kereszténység és Márton kultusza pedig megtartotta a várost és mindig kiemelt helyet biztosított számára a történelem során.

A pápalátogatáskor, 1991 augusztus 19-én Szombathelyen, II. János Pál a következőt mondta: „Járjon közben mindnyájunkért Szent Márton! Példája és segítsége támogasson mindnyájunkat a tökéletesség útján, tevékeny szeretetté alakítva át a mindennapi életet [...] ez a világ megújulásának titka!”

1.3.2. Közösségi identitás

A kérdés jogosan vetődik fel. Több mint másfél ezer év távlatában lehet-e még példa a személye?

Szent Márton öröksége olyan kapaszkodó, amely utat mutat és tartást ad a ma emberének is. Szombathely mindennapjainak elválaszthatatlan része a múlt, benne Szent Márton alakja, élettörténete és a hozzá fűződő legendák. A szombathelyieknek és mindazoknak, akik a Szentet példaképnek tekintik, ez a történelmi örökség ad olyan mércét, melyhez cselekedeteikben mérniük kell magukat, és amely meghatározhatja a távoli jövőt is.

Szent Márton köpenymegosztása a keresztény szolidaritás és szociális gondoskodás jelképe. Ez a szimbolikus cselekedet a kulturális javak, a tudományos eredmények, az információk megosztásának jelképeként is megfogalmazható. Ez olyan érték, amelynek be kell épülnie a helyi identitásba és erősítenie kell a helyi polgárok kötődését városukhoz.

1.3.3. Szociális gondoskodás

Ami az amiens-i városkapu előtt történt, az volt az a cselekedete, amelyben szemléletesen nyilvánult meg a tanítás a keresztényi szeretetről és irgalmasságról. A lovon ülő vagy egyszerűbb változatban a földön álló, köpenyosztó Márton lett a szent leggyakoribb ábrázolása a középkorban és később. Az amiens-i jelenet azonban, ahogy a múltban, úgy ma

is, nem kiüresedett jelkép: a törődés a szegényekkel, az elhagyatottakkal, a testben és lélekben megnyomorítottakkal – amíg a világunk létezik – feladatunk kell, hogy legyen!

A karitatív események a Szent Márton által képviselt osztozás értékének és a szolidaritás tudatának a felmutatását szolgálják.

Szent Márton lehet a „közös nyelv” a közös múlt, a közös örökség megosztásakor.

A közösségi színtereken fórumokat, előadásokat kell tartani az „osztózás” fontosságáról és annak társadalmi hasznosságáról, a segítsérről. Fontos lehet, hogy pl., fiatalok szóljanak erről a fiataloknak! Kiemelt cél lehet a jótékonykodás, a szolidaritás megtanítása a jövő generációinak!

A korábbi években létrehozott szellemi és tárgyi emlékeket be lehet vonni a mostani projektbe, lehet ezekre is építve a tevékenységeket tovább gondolni (kiállítások, kiadványok, film)

Szombathely *A Segítés városa*, a projekthez csatlakozás a Szent Mártoni üzenetek megélését segítheti a mindennapi életben.

A Mindenkinék legyen egy köpenye-avagy mindenkinék legyen egy jócselekedete elnevezésű mozgalom a Szent Márton Emlékév karitatív programja volt, amelynek első részlete készült el, a folytatás elmaradt. Jelen pályázati projekt erre is lehetőséget adna.

- A mozgalom elsősorban a középiskolás korosztályt érintette, mert elsősorban az ő figyelmüket kell felhívni a segítségnyújtás, az önként vállalt jócselekedet, az egymásra figyelés fontosságára. Mindenkinék lehet „köpenye”, azaz figyelme, jóindulata, szeretete, amit megoszthat másokkal!
- A Művészeti Gimnázium diákjainak plakátterveiből készült kiállítás kapcsán, a feladat meghatározásánál nagy hangsúlyt kapott, hogy az elkészülő munkák ne szorítkozzanak Szent Márton alakjának ábrázolására, vagy akár a köpenymegosztás jelenetének, ezáltal a mozgalom elnevezésének az illusztrálására, sokkal inkább tükrözzék a fiatal alkotók egyéni véleményét a mozgalom céljairól.
- A társadalmi plakát műfaján belül is különösen összetett, kényes témát dolgoztak fel a plakátok, hiszen a segítség gesztusát oly módon kellett megjelentetniük, hogy közben pozitív hangulatot sugározva meghagyják a rászorulok méltóságát, az alkotások látványvilágával és eszközeivel (pl. humor) csatlakozásra, részvételre ösztönözzék a mozgalom iránt érdeklődőket, elsősorban a fiatalabb korosztály képviselőit.

1.3.4. Kultúra, kulturális turizmus

Szombathely és térsége olyan jelentős, ám passzív kulturális örökségturisztikai vonzerővel rendelkezik, amely kitörési pontot jelenthet a város számára elsősorban a kultúra és a turizmus terén. Tágíthatja nemzetközi kapcsolatainkat, szorosabbra fűzheti az egyházzal való együttműködést, bővítheti a város infrastrukturális és szolgáltatásjellegű beruházásainak körét, gazdagíthatja a társadalmi kapcsolatokat. Nem utolsó sorban színesebbé, változatosabbá teheti a kulturális kínálatot.

A kulturális turizmus fejlesztésének alapja vagy legalábbis egyik legfontosabb pillére – beleértve a vallási turizmust is - Szombathely városában Szent Márton alakja, élettörténete, a hozzá fűződő legendák lehetnek.

Fel kell tární és meg kell tervezni olyan kulturális eseményeket, nagyrendezvényeket és fesztiválokat -a zene, tánc, színház, művészetek, kézművesség műfajában – amelyek nem csak a helyben élők vagy az idelátogatók számára jelenthetnek vonzerőt, hanem ezek a programok más településeken is bemutatathatók, könnyen mobilizálhatóak legyenek.

Alapvető fontosságú a célcsoportok kiválasztása: családok, gyerekek, fiatalok, idősebb generáció, turisták, zarándokok, hívők, külföldiek. Törekedni kell minél több közösségi programok létrehozására.

1.3.5. Struktúra, hálózatok

A város, ahol született, mindig is kitüntetett figyelmet szentelt személyének, és ma is fontosnak tartja kultuszának méltó kiterjesztését.

Szombathely Önkormányzata 2014-ben a Szent Márton Programiroda létrehozásával megteremtette az alapvető szervezeti lehetőséget arra, hogy a témában érdekelt intézmények, szervezetek, egyesületek és a civil szféra bevonhatóvá váljanak a Szent Mártoni örökség gondozásába. Az iroda feladata volt:

- A 2016-os jubileumi év megszervezése
- Kulturális - örökségturisztikai és vallásturisztikai vonzerő javítása
- A kultusz ápolása és az identitás erősítése
- *Szombathely, Szent Márton Városa* cím megerősítése – városimázs javítás
- Partnerségi kapcsolatok kialakítása

Az emlékév lezárása után, a munka folytatása céljából 2017-ben megalakult a Szent Márton Intézet, a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum tagintézményeként.

1.3.5.1. Együttműködések

Tekintettel arra, hogy Magyarországon az elmúlt években és különösen 2016-ban, a Szent Márton Emlékév keretében számos kulturális, turisztikai, vallási programra és infrastrukturális fejlesztésre került sor, minden feltétel adott ahhoz, hogy a tudás és a tapasztalatok átadása megtörténjen.

Jelen projekttel elsősorban a projekterületen található kulturális szereplőkre, a karitatív és segítő szervezetekre, az önkéntes és közösségi munkát végző szervezetekre lehet hatni, akik egy nemzetközi együttműködésben való részvétel lehetőségeinek megragadásával hozzájárulhatnak a Szent Mártoni örökség gondozásához. Az együttműködő partnerek sorába olyan szereplőket lehet bevonni, mint: Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, a város kulturális intézményei, a Szombathelyi Egyházmegye, egyházi intézmények és szervezetek (Martineum), oktatási intézmények, a Szent Márton Európai Kulturális Útvonal-Via Sancti Martini és annak Magyarországi Tanácsa, testvérvárosok, civil szervezetek (Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Martinus Egyesület, Szent Márton Városi Kórus), önkéntesek.

Olyan együttműködésre kell inspirálni a partnereket, amelyek a mai korban, a mai élethelyzetekben mutatják meg Szent Márton lelkiségének és jellemének követését.

Szent Márton Szombathely öröksége, élettörténete meghatározta múltunkat, máig ható üzenetei folyamatosan alakítják jelenünket, és biztosak lehetünk abban, hogy jövőnket is csak úgy érdemes építeni, ha közben szem előtt tartjuk intelmeit. A mai utódok nemes feladata ennek az értéknek méltó gondozása, Szent Márton lelkeségének, szellemiségének továbbvitele.

2. Helyi Vízió

A Helyi Vízió (Local Vision Statement, LVS) meghatározására Szombathely város műhelybeszélgetést hívott össze, amelyre meghívást kapott minden olyan ismert szereplő, aki érdekelt Szent Márton városi örökségének elismertetésében és fejlesztésében. A résztvevők megvitatták a feladat fent is bemutatott öt dimenzióját, illetve azokat a konkrét szempontokat, amelyek mentén ezek a dimenziók Szombathelyen fejleszthetők.

Kiemelendő általános gondolat volt, hogy fontos különbséget tenni három fogalom közt, amelyek a mindennapi használatban sokszor összemosódnak: Szent Márton, mint **Ember**, mint **Legenda** és mint **Példa**. A fogalmak azért kulcsfontosságúak, mert alapvető szükség van megfelelő kezelésükre ahhoz, hogy egy negyedik századi személy élete és munkássága h21. századi példaképpé válhasson. Emiatt egyrészt ahhoz, hogy az örökség a maga teljességében bemutatható legyen, egészséges egyensúlyt kell kialakítani a három fogalom között, másrészt pedig sok esetben fejlesztésükhöz különböző kompetenciákra és eszközökre van szükség. A fogalmak és relatív fontosságuk észben tartása tehát hasznos eszköz lehet, ha a Transznacionális Vízió egyes elemein – amelynek az LVS is megfelel – végzett munka során valódi megoldások kialakítása a cél.

2.1. Szakralitás

Az összes aspektus közül a szakralitás dimenziója épít legkevésbé az Emberre, és legnagyobb mértékben a Legendára. A kultusz az 1997-es Szentév óta folyamatosan erősödik, nem utolsósorban a Püspökség erőfeszítéseinek és a legfontosabb épületek felújításának köszönhetően. Az érintettek ezt az aspektust tekintik az összes többi alapjának, hiszen az végső soron az egyház teremtette meg és tartotta életben a legendát sok száz éven át.

Ezt az aspektust ezért kútfőként szükséges megőrizni, és a mai ember spirituális igényeivel összhangban fejleszteni. Ez pedig jellemzően azt jelenti, hogy az Legenda eddigi túlsúlyát csökkentve egyensúlyba kell azt hozni az Ember és a Példa szerepével.

Tíz éven belül a szent kultusza mindenki számára elérhető és vonzó lehetőséget biztosít, hogy rajta keresztül szemléljék a világot, szembenézzenek életük áldásaival és gyarlásával, és feltöltődve túlnőhessenek mindkettőn.

2.2. Közösségi identitás

A közösségi identitás szempontjából az utóbbi néhány év tevékenységei, amelyek a 2017-es ünneppsorozatban csúcsoodtak ki, sikerrel mutatták be a Legendán túl az Embert, és megkezdték a Példa lefordítását is mindennapi motivációvá. A műhely résztvevői egyetértettek abban, hogy Szent Márton ma már a szombathelyi identitás szerves része, ám kiemelték, hogy ez az identitás nem egyformán erős a különböző korcsoportokban.

Jellemzően a felnőtt-középkorú rétegnek okoz legkomolyabb nehézséget ennek az örökségnek a beemelése a köznapokba, míg a fiatalok és az idősebbek könnyebben reagálnak rá.

A közösség a város szempontjából talán a legfontosabb aspektus, hiszen ez teremti meg azt az alapot, amelyre ráépíthető a lakosság bevonása a város jövőjének közös megteremtésébe. Épp ezért alapvető fontosságú, hogy támogatást kapjon a különböző korcsoportok közti gondolatcsere minden csoport számára személyes és befogadható képekkel, illetve hogy a Szent jelenléte olyan megkerülhetetlen szintre kerüljön a városban, hogy az emberekkel rendszeresen „jöjjön szembe” a kézzel fogható példa.

Tíz éven belül a szombathelyi gyerekek szimbolikus „Szent Márton-beavatással” válnak a helyi közösség tagjaivá, az intézmények következetes értékközvetítése és kommunikációja révén pedig minden korcsoport jelentős és személyes tapasztalatot és tudást kap.

2.3. Szociális gondoskodás

A gondoskodás és önzetlen segítségnyújtás gondolköre központi jelentőségű Szent Márton Legendájában, és kulcsfontosságú eleme Példájának. Az önkéntes munkának vannak hagyományai a városban, úgy is, mint a saját közösségért és környékért vállalt felelősség és hozzájárulás, és úgy is, mint a különböző életterületek megismerésének eszköze. Az utóbbi években a kezdeményezések a központilag koordinált akcióktól elmozdultak a helyi, kisközösségi aktivitás felé. Ez alapvetően üdvözlendő, hiszen azt mutatja, hogy a helyi identitás erősödik, és a lakosok részvételi hajlandósága növekszik. Másrészt ugyanakkor ez ugyanígy tekinthető elaprózódási trendnek is, amelyben a kezdeményezések nagy része magányosan működik, és kevés kapja meg azt a nyilvánosságot, amely révén mások számára példává válhat.

Épp ezért fontos pozitív megerősítéssel és a sikeres kezdeményezések bemutatásával támogatni, hogy a közösségen belüli életnek ez a participatív megközelítése az emberek jelentős része számára normává alakulhasson. Így az önkéntes munka, a szociális tudatosság és gondoskodás a városfejlesztés minden dimenziója számára szilárd tartópillérré válhat a Segítés Városában.

Tíz éven belül megindul a Szent Márton Önkéntes Program, amely koordinálja és bemutatja a számos helyi kezdeményezést, tudással és tanácsadással segíti újak megindítását, és szükség esetén irányítja a fölös kapacitás áramlását.

2.4. Kulturális turizmus

Szombathely idegenforgalmi kínálata széles és sokszínű, ám ezen belül a Szent Mártonhoz köthető vonzerőket soha nem fejlesztették egységes terméké. Noha létezik azon látogatóknak a jól elkülöníthető szegmense, akiket kimondottan ez az örökség érdekel, az

ehhez köthető hagyományok, műemlékek és élmények, nem kerülnek együtt bemutatásra, de még csak nem is elérhetőek együtt. A város turisztikájának ez ismert hiányossága, ám sosem képviselt akkora húzóerőt, aminek révén megkaphatta volna a terület a szükséges koordinációs és termékfejlesztési kapacitást.

Figyelembe véve az európai kulturális útvonal és a Világörökségi Sorozathelyszín címek által biztosított idegenforgalmi potenciált, elérkezhetett az ideje, hogy megkezdődjön a számos különféle kulturális attrakció aktív koordinációja mind a kommunikáció, mind pedig a hozzáférés terén. A folyamatot tovább gyorsíthatja (1) a terület által nyújtott lehetőség a szezon meghosszabbítására és (2) a helyi és regionális turizmus felfuttatásának lehetősége a sok könnyen elérhető, érdekes élménypont bemutatása révén.

Tíz éven belül minden, Szent Márton örökségéhez, kultuszához és példájához kötődő műemlék, hagyomány és szolgáltatás egységes márka alatt fut, jól megtervezett és ismert hozzáférési protokollokkal, és együtt tartalmaz, sokszínű élményt kínálnak az egész éven át növekvő számú látogató számára.

2.5. Struktúra, hálózatok

A koordinált hálózatok városi, országos és transznacionális értelemben is mind elengedhetetlenebb feltételei a kezdeményezések sikerének. Támogatják a korábbi, tartalmi aspektusokat, és kézzel fogható kapcsolatot biztosítanak az NPA projekt partnerségéhez és a transznacionális célokhoz is. A műhelymunkában részt vevő érintettek egyetértettek a közös platform kezdeményezésével, és jelezték igényüket a közös célokért folyó munkának keretét adó rendszeres alkalmakra. Ez teljesen összhangban áll az NPA projekt Transznacionális Víziójában megfogalmazott 1. és 2. számú célokkal, valamint valamennyi aspektushoz kapcsolódva a fejlesztés és tevékenységek menedzsmentjének egyik legfontosabb támasza.

A szereplők közt meglévő organikus, informális kapcsolatok formalizálása létrehozhat egy hatékony és operatív munkacsoportot, amely rálát a városban folyó minden releváns kezdeményezésre, kapcsolatban áll a lakosság összes fontos szegmensével, és hozzáfér a közösen meghatározott célok megvalósításához szükséges kompetenciákhoz és forrásokhoz. Ha ez az együttműködés a vonatkozó fejlesztési kezdeményezések állandó elemévé válik Szombathelyen, az hozzájárul az átfogó transznacionális cél, a sikeres UNESCO Világörökségi jelölés előkészítéséhez is azáltal, hogy erős konszenzuson alapuló transzparens és kompetens menedzsment-testületet hoz létre. Ez adott esetben a többi partnerek számára is mintává válhat, és komoly szerepet játszhat a transznacionális hálózat működtetésében is.

Tíz éven belül minden, Szent Márton örökségének megőrzésében, fejlesztésében és tökéltésében érintett szereplő rutinszerűen dolgozik együtt egy Szombathely MJV által koordinált szoros hálózatban. Közös vízió mentén tevékenykednek és osztják meg a konszenzuson alapuló tevékenységek hatásos és erőforrás-hatékony megvalósításához

szükséges tudást és kompetenciákat, és ugyanígy járulnak hozzá a Szent Márton kulturális útvonal UNESCO Világörökségi Sorozathelyszínné válásáért folyó transznacionális erőfeszítésekhez.